

ČESKÁ CZECH
BANKOVNÍ BANKING
ASOCIACE ASSOCIATION

15 měsíců poté... aneb Co nám přinesla Směrnice PSD 2

Seminář e-Government
duben 2019

Legislativa, licence, fakta

- Směrnice s názvem Revised Payment Services Directive, vžila se zkratka PSD 2
- V ČR implementována zákonem o platebním styku (č. 370/2017 Sb.)
- Ne všechny státy implementovaly včas...
- Důvody: chybějící návazné technické normy (RTS) a obecná pravidla (Guidelines)
- Co zcela nové: možnost vzniku nebankovních poskytovatelů některých bankovních služeb (tzv. třetí strany, Third Party Providers, TPP)
- Ti však potřebují licenci buď
  - pro poskytovatele informací o účtu
  - nebo
  - pro poskytování služby „Nepřímé dání platebního příkazu“

Co PSD 2 pro koho znamená?

Pro banky:

- Zpřístupňují data svých klientů dalším poskytovatelům platebních služeb
- Preferovaná cesta prostřednictvím API
- Technologické zabezpečení dat (vyšší nákladovost), mimo své IT prostředí nad nimi ztrácejí kontrolu.

Pro třetí strany:

- Regulace, nutnost licence, pojištění či kapitál, dohled
- Při souhlasu klienta nové možnosti díky přístupu k platebním informacím
- Rozsah informací, rozsah služeb: podle typu licence

Pro spotřebitele / klienta banky:

- Vyjádřením souhlasu umožní klienti přístup „třetím stranám“ ke svým platebním údajům, ke kterým dosud přistupovali prostřednictvím internetového bankovníctví
- Třetí strany jim mohou nabídnout různé přehledy, nové možnosti, jak převádět peníze, možná benefity

Ne vše bylo od počátku jasné...

- Ke směrnici PSD 2 mělo být vydáno celkem 11 technických norem a obecných postupů (guidelines), a to ze strany EBA, ECB, EK
- Problémy zejména s dokumentem RTS on Strong Customer Authentication and Secure Communication
  - Vydán až v březnu 2018
  - Legisvakance 18 měsíců
  - Účinnost září 2019
  - Nestandardní proces schvalování, EK pod tlakem lobby TPP
  - EK na poslední chvíli bez konzultace s EBA doplnila „fall back solution“
  - V případě neschválení musí banka API nahradit upraveným internetovým bankovníctvím, které bude obsahovat jen data pro TPP

Způsoby získání bankovních dat nebankovními subjekty

- Základ: vždy se souhlasem klienta!
- Screen scraping
  - Klient předá své přihlašovací údaje nebankovnímu subjektu (TPP)
  - (Mimochodem tím poruší smlouvu se svou bankou)
  - TPP se přihlásí do internetového bankovníctví daného klienta v dané bance a odečte data z obrazovky
  - Dostane se tak ke VŠEM datům klienta, ne jen k těm, která se přímo týkají platebních služeb
- API - Application Programming Interface
  - Banka „vystaví“ data svých klientů
  - TPP se přihlásí jako TPP a má možnost si data stáhnout
  - Je zřejmé, který TPP se přihlásil, získá jen ta data, na které má podle legislativy právo
- **Preferovaný způsob: API**

Jaký je stav: pracujeme na tom...

- Nebyl vytvořen „panevropský standard“ pro potřebná API
- ČBA: vytvořen Czech Open Banking Standard - jeden z prvních v Evropě
- Na základě standardu banky vyvíjejí vlastní aplikace
- Pomalý rozjezd není kvůli nečinnosti ČNB nebo ČBA...
  - TPP mají zažádat o příslušnou licenci (AIS, PISP)
  - Mají splnit určité podmínky, to se jim ne vždy daří (pojištění, technické zázemí, způsob získávání dat, testování...)
  - Prozatím vydána jen jedna licence
- Výsledek mnoha kompromisů při přípravě technických norem:
  - přesto, že má být API standardem, musí banky žádat národního regulátora o „výjimku“, aby taková řešení mohly nabízet
  - Stabilní, robustní řešení, které má být důkladně otestováno uživateli, kteří mají s řešením vyjádřit spokojenost...
    - Banky testují především „navzájem“
    - ČBA: příprava vzoru žádosti o „výjimku“ (banky musí žádat ČNB do poloviny června)

Co nás tedy ještě čeká

- Postoj Evropské komise (DG FISMA): v podstatě je vše jasné, testování už mělo být zahájeno
- Průběžně se však dovídáme nové informace („výklad směrnice“)
- Banky tedy řeší:
  - Jak a co přesně testovat?
  - S kým?
  - Bude postačující „vzájemné“ testování?
  - Jaké přesně budou požadavky ČNB?
  - Kde přesně se dozvíme, kdo má a kdo nemá odpovídající licenci?

Otevřené otázky...

- Evropský registr poskytovatelů platebních služeb
  - Další úkol EBA
  - Má poskytovat informace, kdo je kde k čemu licencován
  - Banky by se vždy při poskytnutí informací o datech svých klientů měly ujistit, zda stále platí dříve vydaná licence
  - Musí jít samozřejmě o automatizovaný proces server se serverem
- Kvalifikované certifikáty a pečete (PSD2, RTS, eIDAS)
  - I zde nutná standardizace
  - Řešeno komerčními subjekty - certifikačními autoritami
  - Kvalifikované certifikáty mohou vydávat všechny CA, které splňují podmínky nařízení eIDAS (v ČR 3 subjekty, v EU desítky subjektů)

Nový projekt

- Noví poskytovatelé: deklarují moderní, rychlejší, levnější služby než jaké poskytují banky
- I banky se stále snaží o rozšíření, zrychlení svých služeb
- Projekt Okamžité platby
  - Projekt bank a ČNB (návaznost na systém CERTIS)
  - Základní principy podobné standardu SEPA
  - 365/7/24, limit částky 400.000 Kč
  - Prostředky budou k dispozici příjemci platby v řádu jednotek sekund od okamžiku, kdy dá plátce pokyn k převodu
  - Příslušný software na straně ČNB již funkční
  - Zapojily se již 3 banky (Česká spořitelna, AirBank, Banka Creditas)
  - Další banky: ve druhé polovině roku 2019

Blízká budoucnost – plno práce pro všechny

- **ČNB**
Licenční proces
Metodika posuzování a schvalování API
Koordinace postupů s dalšími subjekty
- **ČBA**
Spolupráce s ČNB, s Asociací fintech společností
Koordinace aktivit s EK, EBA
- **TPP**
Splnění licenčních podmínek, získání licencí
Vytvoření vlastních aplikací, testování, spolupráce s bankami
- **EBA**
API Implementation Working Group
Mnoho otázek, postupné vypracovávání odpovědí, stanovisek
- **Banky**
Realizace všech uvedených kroků a projektů

Děkuji za pozornost!

ČESKÁ CZECH
BANKOVNÍ BANKING
ASOCIACE ASSOCIATION

Tomáš Hládek
poradce pro platební styk a digitalizaci
hladek@czech-ba.cz